

REGEL- ANTAGNINGSDORDNING FÖR UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ VID UMEÅ UNIVERSITET

Typ av dokument:	Regel
Datum:	2025-04-29
Dnr:	FS 1.1-452-25
Beslutad av:	Universitetsstyrelsen
Giltighetstid:	2025-04-29 - tills vidare
Område:	Utbildning på forskarnivå
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	FS 1.1-861-21 (2021-06-09)

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

1.	Beskrivning.....	1
2.	Bakgrund	1
3.	Definitioner	1
4.	Utlysning, ansökan och antagning.....	1
	4.1 Lokala regler för utlysning, ansökan och antagning med doktorsexamen som slutmål	1
	4.2 Lokala regler för utlysning, ansökan och antagning med licentiatexamen som slutmål	2
5.	Behörighet	3
	5.1 Lokala regler för behörighet	3
6.	Urval och tillgodoräknande vid antagning	4
	6.1 Lokala regler för urval och tillgodoräknande vid antagning.....	4
7.	Studiefinansiering.....	4
	7.1 Lokala regler för studiefinansiering	4
8.	Individuell studieplan.....	5
	8.1 Lokala regler för individuell studieplan.....	5
9.	Handledning.....	6
	9.1 Lokala regler för handledning	6

UMEÅ UNIVERSITET

1. Beskrivning

Antagningsordning för utbildning på forskarnivå beskriver både nationella föreskrifter och Umeå universitets bestämmelser för utlysning av studieplatser, ansökan och antagning med doktorsexamen och licentiatexamen som slutmål. Antagningsordningen beskriver vidare vilka behörighetskrav som gäller för sökande samt hur urval och tillgodoräknande ska ske före antagning. Antagningsordningen beskriver slutligen vad som gäller för studiefinansiering, individuella studieplaner samt handledning vid antagandet.

2. Bakgrund

Med antagningsordning avses enligt 6 kap. 3 § i högskoleförordningen (SFS 2010:1064) de föreskrifter för utbildning som Umeå universitet tillämpar i fråga om ansökan, behörighet, urval och antagning samt hur beslut fattas och kan överklagas.

Vid Umeå universitet finns en antagningsordning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Detta dokument utgör Umeå universitets antagningsordning för utbildning på forskarnivå och fastställs av universitetsstyrelsen enligt 2 kap. 2 § (SFS 2010:1064) i högskoleförordningen. I tillägg till de krav som högskoleförordningen anger ingår även reglering av studiefinansiering, individuell studieplan och handledning som är relevant för antagningen.

Ansvarsfrågor och regler för utbildning på forskarnivå ska i övrigt följa nationella och lokala regler vid Umeå universitet, vilket även inkluderar gällande delegationsordningar.

3. Definitioner

I enlighet med 1 kap. 4 § högskoleförordningen, HF, avses med doktorand en student som är antagen till och bedriver utbildning på forskarnivå, allt i den utsträckning inte annat anges särskilt.

4. Utlysning, ansökan och antagning

4.1 Lokala regler för utlysning, ansökan och antagning med doktorsexamen som slutmål

Förutom nationell reglering, 7 kap. 34§-38§ HF, och rektors besluts- och delegationsordning gäller följande för ansökan och antagning med doktorsexamen som slutmål.

- Vid utlysningar ska varje fakultet ge information om hur antagning sker och hur den är organiserad. Vidare ska information ges om behörighetsregler, bedömningsgrunder samt hur ansökan ska utformas. Dessutom ska den allmänna studieplanen för det aktuella ämnet finnas tillgänglig. Informationen ska ges på respektive fakultets webbsida.
- Annonsering om utlysning ska i normalfallet alltid ske på Umeå universitets webb.

UMEÅ UNIVERSITET

- Annonseringen ska alltid finnas i en svensk version utifrån bestämmelserna i språklagen (2009:600). Annonseringen bör få lämplig nationell och internationell spridning varvid även översättning till andra språk än svenska kan vara befogade. Annonsering om lediga utbildningsplatser ska ske minst tre veckor före sista ansökningsdag. I undantagsfall behöver information om lediga utbildningsplatser inte ges (punkt 1–3 i 7 kap. 37 §, HF).
- Om utbildningen ska finansieras med stipendium ska samråd med dekan ske om utformning av annons, innan utlysning. Begäran om dekanens samråd ska åtföljas av kopia på skriftligt medgivande alternativt avtal med finansiär.
- Beredning och beslut om antagning till utbildning på forskarnivå ska vara tydligt och genomföras transparent i nära dialog med berörda.
- En doktorand utsedd av den studentkår med verksamhetsområde för det ämne där utbildningen ska bedrivas, har rätt att delta i beredning av ärenden om antagning.
- Den som bedriver studier på forskarnivå ska vara antagen till utbildningen. Förberedande utbildning till utbildning på forskarnivå ska genomföras på grund- eller avancerad nivå.
- Vid antagning där doktoranden samtidigt kommer att delta i en eller flera forskarskolor ska frågor om handledning och omfattning av kurser tydliggöras på förhand.
- En doktorand som ursprungligen planerat för en doktorsexamen ska kunna avsluta sina studier med en licentiatexamen om kraven för en sådan är uppfyllda.
- Beslut om att en sökande inte antagits till utbildning på forskarnivå kan inte överklagas (jämför högskoleförordningen 12 kap. 2§).

För doktorander där studierna kräver att man befinner sig på plats vid Umeå universitet och där den antagne behöver uppehållstillstånd för att vistas i Sverige förbehåller sig universitetet rätten att återkalla antagningsbeskedet om avslag ges på uppehållstillstånd innan studierna påbörjas. Likaså ska gälla för det fall där sista datum för studiestart angivits i utlysningen och doktoranden inte kan uppvisa ett giltigt uppehållstillstånd innan datum för studiestart.

4.2 Lokala regler för utlysning, ansökan och antagning med licentiatexamen som slutmål

Förutom nationell reglering, 7 kap. 34§-38§, HF, och rektors besluts- och delegationsordning gäller följande för ansökan och antagning med licentiatexamen som slutmål.

- Vid utlysningar ska varje fakultet ge information om hur antagning sker och hur den är organiserad. Vidare ska information ges om behörighetsregler, bedömningsgrunder samt hur ansökan ska utformas. Dessutom ska den allmänna studieplanen för det aktuella ämnet finnas tillgänglig. Informationen ska ges på respektive fakultets webbsida.
- Annonsering om utlysning ska i normalfallet alltid ske på Umeå universitets webb.

UMEÅ UNIVERSITET

- Annonseringen ska alltid finnas i en svensk version utifrån bestämmelserna i språklagen (2009:600). Annonseringen bör få lämplig nationell och internationell spridning varvid även översättning till andra språk än svenska kan vara befogade. Annonsering om lediga utbildningsplatser ska ske minst tre veckor före sista ansökningsdag. I undantagsfall behöver information om lediga utbildningsplatser inte ges (punkt 1–3 i 7 kap. 37 §, HF).
- Om utbildningen ska finansieras med stipendium ska samråd med dekan ske om utformning av annons, innan utlysning. Begäran om dekanens samråd ska åtföljas av kopia på skriftligt medgivande alternativt avtal med finansiär.
- Beredning och beslut om antagning till utbildning på forskarnivå ska vara tydligt och genomföras transparent i nära dialog med berörda.
- En doktorandrepresentant utsedd av den studentkår med verksamhetsområde för det ämne där utbildningen ska bedrivas, har rätt att delta i beredning av ärenden om antagning.
- Den som bedriver studier på forskarnivå ska vara antagen till utbildningen. Förberedande utbildning till utbildning på forskarnivå ska genomföras på grund- eller avancerad nivå.
- Vid annonsering om utbildningsplatser för avläggande av licentiatexamen ska det klargöras att dessa inte kan utvidgas till utbildningsplatser för avläggande av doktorsexamen.
- Om doktoranden avser att fortsätta sina studier fram till doktorsexamen ställs krav på ett nytt ansökningsförfarande.
- Vid antagning där doktoranden samtidigt kommer att delta i en forskarskola ska frågor om kurser och handledning tydliggöras på förhand. Det kan ske antingen i upprättade avtal, eller på annat sätt informeras om.
- Beslut om att en sökande inte antagits till utbildning på forskarnivå kan inte överklagas (jämför med högskoleförordningen 12 kap. 2§).

För doktorander där studierna kräver att man befinner sig på plats vid Umeå universitet och där den antagne behöver uppehållstillstånd för att vistas i Sverige förbehåller sig universitetet rätten att återkalla antagningsbeskedet om avslag ges på uppehållstillstånd innan studierna påbörjas. Likaså ska gälla för det fall där sista datum för studiestart angivits i utlysningen och doktoranden inte kan uppvisa ett giltigt uppehållstillstånd innan datum för studiestart.

5. Behörighet

5.1 Lokala regler för behörighet

Förutom nationell reglering, 7 kap. 35§, 39§-40§, HF, och rektors besluts- och delegationsordning gäller vad som anges i den allmänna studieplanen för varje utbildningsämne på forskarnivå.

UMEÅ UNIVERSITET

6. Urval och tillgodoräknande vid antagning

6.1 Lokala regler för urval och tillgodoräknande vid antagning

Förutom nationell reglering, 7 kap. 41§, HF, och rektors delegationsordning gäller följande för urval och tillgodoräknande.

- Urval ska präglas av öppenhet och ske transparent i nära dialog med berörda.
- För att undvika att systematisk förtur ges till sökande med masterexamen i syfte att förkorta utbildningen på forskarnivå till mindre än fyra års heltidsstudier, är ett schablonmässigt tillgodoräknande av andra året i en masterutbildning inte tillåtet.
- En student som genomgått högskoleutbildning på avancerad nivå med godkänt resultat har möjlighet att tillgodoräkna sig delar av utbildningen vid antagning till utbildning på forskarnivå. Automatisk förtur får inte ges till student som ansöker om tillgodoräknande av delar av tidigare utbildning på avancerad nivå.
- Ett godkänt tillgodoräknande vid antagning innebär i normalfallet att den totala tiden för forskarutbildningen förkortas med motsvarande tid.
- För att delar av utbildningen ska kunna tillgodoräknas vid antagning gäller att bedömning ska ske i varje enskilt fall och enbart efter ansökan från studenten i samband med ansökan till antagning. Ansökan om tillgodoräknande från delar av utbildning på avancerad nivå från studenten ska vara skriftlig. Vid bedömning, att tillgodoräknande kan ske, ska studenten få skriftlig information om konsekvenserna av tillgodoräkandet.
- Förslag till beslut om tillstyrkan eller avslag av tillgodoräknande ska i normalfallet beredas av examinator eller motsvarande.
- Tillgodoräkningen ska alltid göras för varje enskild kurs i förhållande till examensfordringarna (bilaga 2 i högskoleförordningen) för utbildning på forskarnivå. Bedömningsgrunderna för tillgodoräknande ska redovisas i varje enskilt fall.
- Den som antar studenter till forskarnivå beslutar om tillgodoräknande vid antagning.

7. Studiefinansiering

7.1 Lokala regler för studiefinansiering

Förutom nationell reglering, 1 kap. 11 c §, 7 kap. 36§, 5 kap. 1§-5§, HF, och rektors besluts- och delegationsordning gäller följande för studiefinansiering.

- Prefekt eller befattningshavare med motsvarande uppdrag att anta till utbildning på forskarnivå ska göra en noggrann bedömning, att de planerade finansiella resurserna, oavsett om det är anställning, annan finansiering eller stipendium, är tillräckliga så att finansieringen för den som antas med doktorsexamen som slutmål är tryggad för en studietid som motsvarar fyra års heltidsstudier. På samma sätt åligger det prefekt eller

UMEÅ UNIVERSITET

befattningshavare med motsvarande uppdrag att anta att göra motsvarande bedömning av de finansiella resurserna för en studietid som motsvarar två års heltidsstudier för den som antas med licentiatexamen som slutmål.

- Personer antagna till utbildning på forskarnivå ska i första hand vara heltidsanställda som doktorander. Fakultetsfinansierade doktorandanställningar ska disponeras för utbildning som avslutas med doktorsexamen och inte licentiatexamen.
- Finansiering med stipendier regleras enligt Umeå universitets *Regel för stipendier*. Personalenheten tecknar försäkring med Kammarkollegiet för doktorander som finansieras med stipendier. Försäkringen täcker doktorandernas rättigheter vid sjukdom eller föräldraledighet.
- Vid Umeå universitet ska restriktivitet råda för antagning med s.k. annan studiefinansiering än vad som beskrivits ovan. Universitetet är skyldigt att bekosta handledning och andra resurser för samtliga doktorander oavsett typ av studiefinansiering. Antagning med s.k. annan studiefinansiering får endast ske om handledning och andra resurser kan erbjudas den sökande utan att det inkräktar på övriga doktoranders behov av sådana resurser.
- Den person som har annan ej tidsbegränsad anställning än doktorandanställning som finansieringsform (t ex universitetsadjunkter, yrkesverksamma läkare eller sjuksköterskor) ska kunna antas till utbildning på forskarnivå och inom ramen för anställningen bedriva utbildning på forskarnivå som kan slutföras inom maximalt åtta år. I de fall en person antas till studier på forskarnivå och samtidigt är anställd av en annan arbetsgivare än Umeå universitet ska det upprättas avtal med denna arbetsgivare som klargör rätten för den anställda att bedriva forskarutbildning och hur finansieringen regleras och säkerställs under hela utbildningstiden.
- Studiefinansieringens storlek ska, oavsett form, motsvara minst nivån för doktorandanställning enligt det lokala kollektivavtalet om doktoranders lönesättning, efter skatteavdrag som lägsta nivå.

8. Individuell studieplan

8.1 Lokala regler för individuell studieplan

Förutom nationell reglering, 6 kap. 29§, HF, och rektors delegationsordning gäller följande för individuell studieplan i samband med antagning.

- För varje doktorand ska en individuell studie- och finansieringsplan upprättas i samband med ansökan eller antagning i enlighet med den universitetsgemensamma mallen. Ansvarsfrågor och regler för den individuella studieplanen ska följa *Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet*.
- Vid antagning med en licentiatexamen som slutmål ska en särskild motivering till detta införas i den individuella studieplanen.
- Vid antagning till ett ämne och där doktoranden samtidigt kommer att delta i en forskarskola kan frågor om kurser och handledning behöva tydliggöras i samband med att

UMEÅ UNIVERSITET

den individuella studieplanen upprättas. Det kan ske antingen i upprättade avtal, eller på annat sätt skriftligen informeras om.

- Om en doktorand som avlagt en licentiatexamen och antas på nytt inom samma ämne med doktorsexamen som slutmål ska avräkning med motsvarande förbrukad tid och finansiering från tidigare forskarutbildning framgå i den individuella studieplanen med tids- och finansieringsplan.

9.Handledning

9.1 Lokala regler för handledning

Förutom nationell reglering, 6 kap. 28§, HF, och rektors besluts- och delegationsordning gäller följande för handledning i samband med antagning.

- Den som antas till utbildning på forskarnivå ska tillförsäkras handledning under studietiden. Ansvarsfrågor och reglering av handledning ska följa *Regler för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet*.
- En jämn könsfördelning bör eftersträvas vid valet av tillträdande handledare och referensgrupp.
- I de fall där tillträdande huvudhandledare och biträdande handledare är anställda vid skilda institutioner och/eller i de fall där en av handledarna inte är anställd vid Umeå universitet ska en skriftlig överenskommelse som reglerar handledarskapet upprättas mellan institutionerna och handledaren, eller i fall då handledaren inte är anställd vid Umeå universitet; mellan Umeå universitet, genom dekan, och handledaren samt dennes arbetsgivare vid antagningstillfället.